

**รายงานผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ไตรมาสที่ ๒ (ระหว่าง วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖)**

๑. สารสำคัญของแผน

๑.๑ เป้าหมายแผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ มี ๒ เป้าหมาย คือ

๑) ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น มีโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ๗ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง (๒) โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ (๓) โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช (๔) โครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร (๕) โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองชัยภูมิ (๖) โครงการปรับปรุงคลองยม-น่าน และ (๗) โครงการประตูระบายน้ำลำน้ำพุง-น้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒) ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัด และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำที่มีโครงการภายใต้แผนงาน ๓ ด้าน คือ

๒.๑) แผนงานพื้นฐานฯ ได้แก่ ผลผลิตการจัดการงานชลประทาน และผลผลิตการสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง และบริการด้านการบิน

๒.๒) แผนงานยุทธศาสตร์ฯ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ และงานชลประทาน โครงการปรับปรุงงานชลประทาน โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดหาอากาศยานสำหรับการปฏิบัติการฝนหลวง

๒.๓) แผนงานบูรณาการฯ ได้แก่ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โครงการตัดแปรสภาพอากาศ โครงการจัดหาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑๓ โครงการ

๑.๒ หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมชลประทาน กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมฝนหลวงและการบินเกษตร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑.๓ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งสิ้น ๕๙,๘๐๖.๑๕๔๑ ล้านบาท

**๒. การติดตามผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

๒.๑ การติดตามโครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการภายใต้แผนฯ ที่ดำเนินงานแล้วเสร็จภายในปีที่ยังดำเนินการ และส่งผลกระทบต่อเกษตรกร/ประชาชนในพื้นที่ มาเป็นตัวแทนโครงการของแผนฯ จำนวน ๑๐ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการปรับปรุงงานชลประทาน

๒) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓) โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน

๔) โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

๕) โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ

๖) โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

๗) โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง

๘) โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๙) โครงการตัดแปรสภาพอากาศ

๑๐) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

- ๑) เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ และยั่งยืนทุกภาคส่วนให้ได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยการจัดหา พัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง พัฒนาแหล่งน้ำ การป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ
- ๒) เพื่อจัดรูปที่ดินให้มีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมที่สมบูรณ์ โดยการจัดระบบชลประทานจัดสร้างทางลำเลียงในไร่นา ปรับระดับพื้นที่ดิน
- ๓) เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากแหล่งน้ำให้กับชุมชนรวมทั้งได้รับประโยชน์ด้านการประมงจากการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่หนองหาร
- ๔) เพื่อพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกลและวิธีพืช รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) เพื่อปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อนกักเก็บน้ำ รวมทั้งปัญหาภัยแล้ง และบรรเทาภัยพิบัติให้แก่เกษตรกร
- ๖) เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รองรับการผลิตภาคการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่สร้างและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน บรรเทาผลกระทบปัญหาภัยแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง รวมถึงการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

๒.๓ เป้าหมายของโครงการ

- ๑) ปรับปรุงงานชลประทาน ๕๑๑ รายการ พื้นที่ได้รับการปรับปรุง ๙๓๔,๙๖๓ ไร่
- ๒) แหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙๙ แห่ง เกษตรกรและราษฎรได้รับประโยชน์ ๒๐,๐๐๐ คน
- ๓) จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๔๐๙ แห่ง ปริมาณการกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น ๑๓๖.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๖๕,๔๘๓ ไร่
- ๔) ป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ ๑๔๑ รายการ พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบ ๒๙๖,๑๘๕ ไร่
- ๕) พื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดรูปที่ดิน ๙๒ แห่ง พื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำ ๘๔,๑๒๙ ไร่ คริวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๗,๐๐๙ คริวเรือน
- ๖) พัฒนาหนองหารด้านการประมง พื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๑,๕๐๐ ไร่ คริวเรือนได้รับประโยชน์ ๘๗,๐๐๐ คริวเรือน
- ๗) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรกรรม ๑ แห่ง พื้นที่ได้รับการป้องกัน ๒๒,๐๐๐ ไร่
- ๘) ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ๙) ขุดสระเก็บน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ๑ แห่ง ปริมาณกักเก็บน้ำ ๑,๖๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ๑๕ แห่ง ปริมาณกักเก็บน้ำ ๗๙๕,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๒.๔ งบประมาณ

งบประมาณโครงการภายใต้แผนแม่บทฯ จำนวน ๑๐ โครงการ ที่ติดตามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งสิ้น ๕๙,๘๐๖.๑๕๔๑ ล้านบาท มีผลการเบิกจ่ายแล้ว ๒๕,๙๔๗.๘๔๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๙ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ โครงการปรับปรุงงานชลประทาน

๑) **วัตถุประสงค์** เพื่อให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทานสามารถรับน้ำได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยการเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน และการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทาน

๒) **กิจกรรมที่ดำเนินการ** การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ ฝาย ลำเหมือง บ่อพักน้ำ สถานี/โรงสูบน้ำ คลองส่งน้ำ ท่อส่งน้ำ พื้นที่หัวงาน คลองระบายน้ำ ประตูน้ำ อาคารควบคุม/บังคับน้ำ กำแพงป้องกันตลิ่ง ท่อรับน้ำ/ระบายน้ำ ท่อลอด คันคลอง สะพาน และอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมน้ำ จำนวน ๕๑๑ รายการ

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๓,๑๒๐.๐๑๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙๕ ของเป้าหมาย ๑๐,๐๗๙.๖๖๘๑ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ ฝาย ลำเหมือง บ่อพักน้ำ สถานี/โรงสูบน้ำ คลองส่งน้ำ ท่อส่งน้ำ พื้นที่หัวงาน คลองระบายน้ำ ประตูน้ำ อาคารควบคุม/บังคับน้ำ กำแพงป้องกันตลิ่ง ท่อรับน้ำ ระบายน้ำ ท่อลอด คันคลอง สะพาน และอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมน้ำ มีเป้าหมาย ๕๑๑ รายการ พื้นที่ชลประทาน ได้รับการปรับปรุง ๙๓๔,๙๖๓ ไร่ ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓๔ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๕ พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการปรับปรุง ๑๙,๙๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๔ อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๔๕๕ รายการ อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๑๔ ราย และยกเลิกดำเนินการ ๙ รายการ

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการปรับปรุงคลองส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ สายใหญ่ระหาน (ช่วงที่ ๑) อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ดำเนินการกิจกรรมลาดคอนกรีตคลองส่งน้ำ กม.๐+๓๗๐ - กม. ๑๐+๒๐๐ ระยะทาง ๙,๘๓๐ เมตร ท้องคลองกว้าง ๔.๐๐ เมตร ๓.๐๐ เมตร และ ๒.๐๐ เมตร เพื่อให้การส่งน้ำได้ทันเวลาและช่วยลดการสูญเสียน้ำ ทำให้การใช้น้ำในพื้นที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรตำบลท่าชัยและตำบลนางสีของอำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ทั้งด้านเกษตรกรรมและอุปโภค-บริโภค ในพื้นที่ ๓๘,๗๐๐ ไร่ ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ร้อยละ ๑๐ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๖)

๕) **ข้อค้นพบ** จากการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่าผู้รับจ้างเข้าดำเนินงานในพื้นที่ในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เนื่องจากแผนก่อสร้างยังไม่ครบงวด ๓๐ วัน ทำให้ยังไม่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ อีกทั้งในพื้นที่มีปริมาณน้ำต้นทุนน้อย การจัดสรรน้ำทำได้จำกัดไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาการขัดแย้งเรื่องน้ำทำการเกษตร

๖) **ข้อเสนอแนะ** กรมชลประทานควรเร่งรัดให้ผู้รับจ้างที่ได้รับงาน เริ่มดำเนินงานให้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยเข้าสู่ไตรมาสที่ ๒ และกำลังเข้าสู่ฤดูฝนที่จะมีผลต่อการดำเนินงานในพื้นที่ และส่งผลทำให้การใช้ประโยชน์ล่าช้าออกไป รวมทั้งต้องมีการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ โดยแจ้งข้อมูลปริมาณน้ำและแนวทางการจัดสรรน้ำในรูปแบบการมีส่วนร่วมของเกษตรกรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยลดปัญหาความขัดแย้งเรื่องน้ำทำการเกษตรในพื้นที่

๗) ภาพการดำเนินงาน



ปรับปรุงคลองส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ สายใหญ่ระหาน (ช่วงที่ ๑) จังหวัดชัยนาท

๓.๒ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่โครงการหลวง และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยการจัดหาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ก่อสร้าง/ปรับปรุง ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ สถานีสูบน้ำ ระบบระบายน้ำของฝายแก้มลิง อ่างเก็บน้ำ สร้างเขื่อนป้องกันกัดเซาะตลิ่ง ปรับปรุง/ขุดลอกคูคลอง ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙๙ แห่ง

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑,๑๖๕.๖๒๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๔ ของเป้าหมาย ๒,๓๘๑.๔๖๓๘ ล้านบาท

๓.๒) การก่อสร้างในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙๙ แห่ง เกษตรกรและราษฎรได้รับประโยชน์ ๒๐,๐๐๐ คน ผลการดำเนินการ พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๓ อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๘๘ แห่ง อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๒ แห่ง และยกเลิกดำเนินการ ๖ แห่ง

๓.๓ โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนการจัดการน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง โดยการบริหารรักษาอาคารและระบบชลประทาน

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำ คันคลอง รางน้ำ สะพาน ท่อลอด หินก่อกหน้า-ท้ายอาคาร บำรุงรักษาหัวงาน ซ่อมแซมอุปกรณ์ ยานพาหนะและขนส่ง เครื่องจักรกล ขุดลอกอ่าง/แก้มลิง/คลอง กำจัดวัชพืช

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๙,๒๑๖.๒๘๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๖ ของเป้าหมาย ๑๖,๘๘๔.๓๘๗๐ ล้านบาท

๓.๒) งานซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำ คันคลอง รางน้ำ สะพาน ท่อลอด หินก่อกหน้า-ท้ายอาคาร บำรุงรักษาหัวงาน ซ่อมแซมอุปกรณ์ ยานพาหนะและขนส่ง เครื่องจักรกล ขุดลอกอ่าง/แก้มลิง/คลอง กำจัดวัชพืช ผลการดำเนินงาน พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ระหว่างเตรียมการ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และบางกิจกรรมอยู่ระหว่างดำเนินการ

๓.๔ โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านการขาดแคลนน้ำของประชาชน สำหรับใช้ทำการเกษตร และอุปโภคบริโภค ทำให้เกษตรกรได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ในการก่อสร้างโครงการชลประทาน ขนาดกลาง ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชน/ชนบท และก่อสร้างโครงการแก้มลิง

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ก่อสร้างฝาย ทำนบดิน แก้มลิง อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ อาคารบังคับน้ำ อาคารอัดน้ำ สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ จำนวน ๔๐๙ แห่ง เพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บที่เพิ่มขึ้น ๑๓๖.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๖๕,๔๘๓ ไร่

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๙,๖๕๖.๕๑๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๗ ของเป้าหมาย ๒๑,๘๑๒.๑๐๙๑ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน จากเป้าหมายจัดหาแหล่งน้ำชุมชน/ชนบท ๒๖๖ แห่ง อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๒๖๒ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๔ แห่ง การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ๙๐ แห่ง อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๘๖ แห่ง อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๓ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๑ แห่ง การปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพงานชลประทาน ๒๑ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๑๙ แห่ง อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๑ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๑ แห่ง การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่รับน้ำ ๓๒ แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓ อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๒๖ แห่ง อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๑ แห่ง และยกเลิกดำเนินการ ๔ แห่ง พื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น ๒,๑๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๗

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในกลุ่มน้ำวังโตนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการกิจกรรมก่อสร้างสถานีสูบน้ำ ๑ แห่ง อัตราการสูบน้ำรวม ๐.๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที พร้อมด้วยระบบท่อส่งน้ำประกอบด้วย ๑) ท่อส่งน้ำสายหลัก MP ระยะทาง ๔,๖๗๒.๓๐ เมตร ๒) ท่อส่งน้ำสายซอยฝั่งซ้าย ๑L-MP, ๒L-MP, ๓L-MP ระยะทาง ๔,๒๒๐ เมตร และ ๓) ท่อส่งน้ำสายซอยฝั่งขวา ๑R-MP, ๒R-MP, ๓R-MP ระยะทาง ๒,๐๐๑ เมตร เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตรของหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตตำบลวังใหม่ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี พื้นที่ ๕,๐๐๐ ไร่ ใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้เกษตรกร ชาวสวนผลไม้และการอุปโภคบริโภค ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ร้อยละ ๖๕ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน เดือนธันวาคม ๒๕๖๖ และเมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จจะได้ดำเนินการส่งมอบโครงการชลประทานจันทบุรี ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ต่อไป (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖)

๕) ข้อค้นพบ จากการติดตามในพื้นที่ พบว่ามีอุปสรรคในการวางแผนโครงการและการเตรียมการ ในพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนได้ทำการเพาะปลูกไปแล้ว ทำให้การเข้าดำเนินงานในพื้นที่ทำได้ค่อนข้างลำบาก นอกจากนี้การลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างท่อเหล็กกล้าล่าช้า อาจส่งผลทำให้งานติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

๖) ข้อเสนอแนะ หน่วยงานปฏิบัติ ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนพื้นที่ก่อสร้าง และต้องมี มาตรการรองรับเพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบจากการดำเนินงาน ทั้งการตัดต้นไม้และการเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวาง แนวการก่อสร้าง โดยต้องดำเนินการให้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในบริเวณโครงการให้น้อยที่สุด รวมทั้งหน่วยงาน ควรเร่งรัดการลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างท่อเหล็กกล้าที่มีกระบวนการผลิตและการจัดส่งต้องใช้ระยะเวลา เพื่อให้โครงการดำเนินงานได้ทันเวลา เนื่องจากเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนกิจกรรมการเชื่อมต่อท่อเหล็กกล้าและการติดตั้ง อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องดำเนินการได้ล่าช้า

๗) ภาพการดำเนินงาน



พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในลุ่มน้ำวังโดนต จังหวัดจันทบุรี

๓.๕ โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันหรือลดการสูญเสียจากการเกิดอุทกภัย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการระบายน้ำ

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม โดยการก่อสร้างปรับปรุง ประตูระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ อาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ เขื่อน/อาคาร/ผนังป้องกันตลิ่ง รวมถึงติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดพฤติกรรมเขื่อน ๑๔๑ รายการ

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๒,๒๑๔.๕๓๓๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๕ จากเป้าหมาย ๗,๐๘๗.๓๓๗๒ ล้านบาท

๓.๒) ผลการก่อสร้าง ปรับปรุง ประตูระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ อาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ เขื่อน/อาคาร/ผนังป้องกันตลิ่ง ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดพฤติกรรมเขื่อน เป้าหมาย ๑๔๑ รายการ พื้นที่รับประโยชน์ ๒๙๖,๑๘๕ ไร่ ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๔ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๖๑,๕๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๗ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๑๒๗ รายการ อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๓ รายการ และยกเลิกดำเนินการ ๗ รายการ

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลอง MC อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ดำเนินการกิจกรรมขุดลอกคลองส่งน้ำสายใหญ่ (MC) คลองวังบัว กม.๓๑+๘๙๓ - กม.๔๐+๓๙๐ ระยะทาง ๘.๐๐ กิโลเมตร ปากคลองกว้าง ๒๐.๐ - ๒๑.๕ เมตร ก้นคลองกว้าง ๘.๐ เมตร ความลึกคลอง ๔.๐ - ๔.๕ เมตร พร้อมถนนลูกรังบดอัดแน่น ความกว้าง ๒.๕ - ๔.๐ เมตร เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสียหายจากคลองส่งน้ำสายใหญ่ (MC) คลองวังบัว ไหลเข้าท่วมพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินในช่วงฤดูการส่งน้ำ และเพื่อให้สามารถส่งน้ำชลประทานได้ในปริมาณที่เพียงพอและทันเวลากับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ ๓๕๐,๐๐๐ ไร่ ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ๓๐% คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖)

๕) ข้อค้นพบ จากการติดตามในพื้นที่ พบว่าพื้นที่การขุดลอกส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งเป็นคลองธรรมชาติ มีปริมาณน้ำในคลองที่ค่อนข้างมาก ทำให้การขุดลอกบางช่วงที่ดินมีความชุ่มน้ำมากเกิดการเคลื่อนตัวของกองดินลงมายังพื้นด้านล่าง

๖) ข้อเสนอแนะ หน่วยงานปฏิบัติควรจัดทำทางเบี่ยงน้ำหรือทำนบชั่วคราวในจุดที่ดำเนินงาน และควรเร่งรัดการขุดลอกคลองให้ทันก่อนช่วงฤดูฝนเพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายจากน้ำฝนกัดเซาะ และการเคลื่อนตัวของดินลงไปสู่ลำน้ำ

๗) ภาพการดำเนินงาน



เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลอง MC จังหวัดกำแพงเพชร

๓.๖ โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อก่อสร้างและปรับปรุงงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินให้ที่ดินมีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมที่สมบูรณ์ โดยการจัดระบบชลประทาน จัดสร้างทางลำเลียงน้ำในไร่นา ปรับระดับพื้นที่ดิน ทำการรวบรวมที่ดินหลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางผังแปลงที่ดินใหม่

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ การจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การปรับปรุงการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม รวม ๙๒ แห่ง

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๔๔๙.๗๔๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔๕ ของเป้าหมาย ๑,๐๓๕.๐๐๐๐ ล้านบาท

๓.๒) การจัดรูปที่ดินและการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม มีเป้าหมายดำเนินการ ๙๒ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๘๔,๑๒๙ ไร่ คร้วเรือนรับประโยชน์ ๗,๐๐๙ คร้วเรือน ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๕ มีพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำ ๒,๙๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๑ มีครัวเรือนรับประโยชน์แล้ว ๒๐๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๒ อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๘๘ แห่ง และยกเลิกดำเนินการ ๔ แห่ง

๓.๗ โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากแหล่งน้ำให้กับชุมชน รวมทั้งได้รับประโยชน์ด้านการประมงจากการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่หนองหาร จังหวัดสกลนคร

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ดำเนินการฟื้นฟูแหล่งน้ำ จัดการคุณภาพน้ำ พื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่ และกำจัดวัชพืชในพื้นที่หนองหาร ๑๐๐,๐๐๐ ตัน

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๒.๔๖๖๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗๗ จากเป้าหมาย ๓.๐๙๒๐ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ได้ ๙๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๑๓ ครัวเรือนได้รับประโยชน์ ๕๕,๗๙๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๑๓ สามารถกำจัดวัชพืชในหนองหารได้ ๗๖,๙๐๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๙๐

๓.๘ โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกล และวิธีพืช รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของดินอย่างเหมาะสม

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ การก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ลาดชัน อัตราการชะล้างพังทลายของดินสูง โดยใช้วิธีกลในการปรับแนวการไหลของน้ำให้ช้าลง ลดการไหลบ่าให้ซึมลงดิน เพิ่มปริมาณน้ำในดิน สร้างบ่อดักตะกอน และวิธีพืชโดยการปลูกพืชที่ช่วยยึดหน้าดิน ชะลอการไหลของน้ำและดักตะกอนดิน

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ยังไม่มีการเบิกจ่าย เนื่องจากอยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยได้รับงบประมาณในการดำเนินโครงการ ๔๐.๘๓๒๙ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง พื้นที่เป้าหมาย ๑ แห่ง พื้นที่ป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชันครอบคลุม ๒๒,๐๐๐ ไร่

๓.๙ โครงการตัดแปรสภาพอากาศ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อปฏิบัติการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และบรรเทาภัยพิบัติให้แก่เกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำทั่วไป

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ภารกิจหลักคือการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งพื้นที่เกษตรกรรมที่ประสบภัยแล้ง และพื้นที่เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑๐๘.๓๐๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๘ ของเป้าหมาย ๓๑๒.๒๕๔๐ ล้านบาท

๓.๒) การปฏิบัติการฝนหลวง มีเป้าหมายปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ผลการดำเนินงาน พบว่า ปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร ดำเนินการได้แล้ว ๕๙ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๖ ปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เขื่อน และอ่างเก็บน้ำ ดำเนินการได้แล้ว ๓๒ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๑

๓.๑๐ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รองรับการผลิตภาคการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ สร้างและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน บรรเทาผลกระทบปัญหาภัยแล้งหรือฝนทิ้งช่วง รวมถึงการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ดำเนินการขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ๑ แห่ง และขุดสระเก็บน้ำสาธารณะในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๑๕ แห่ง

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑๔.๓๔๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๑ ของเป้าหมาย ๖๐.๐๐๐๐ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น ๒ กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ ขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ เป้าหมาย ๑ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๕,๓๔๘ ไร่ ปริมาตรกักเก็บน้ำ ๑,๖๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร คริวเรือนได้รับประโยชน์ ๖๒๑ คริวเรือน ผลการดำเนินงาน พบว่า อยู่ระหว่างการแก้ไขแบบพร้อมกำหนดจุดที่ดิน ทบพวนราคากลางให้สอดคล้องกับแบบที่ปรับแก้ไข

และระยะทางขนย้ายดินรวมถึงค่าขยายเขตไฟฟ้า และทบทวน TOR ให้หน่วยงานสอดคล้องกับวงเงินรวมถึง กำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้าง

กิจกรรมที่ ๒ ขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการได้ ๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๕ แห่ง มีปริมาตรกักเก็บน้ำ ๒๖๕,๒๒๑ ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ ของเป้าหมาย ๗๙๕,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๔. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๔.๑ งบประมาณ โครงการส่วนใหญ่ภายใต้แผนฯ เป็นงานก่อสร้างที่ต้องใช้เวลา และมีขั้นตอนดำเนินงาน การลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างที่ล่าช้า ประกอบกับผู้รับจ้างเข้าดำเนินงานในพื้นที่ล่าช้า ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน ดังนั้นกรมชลประทานควรดำเนินการเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ และหน่วยงานปฏิบัติต้องเร่งดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันเวลา งานที่ดำเนินงานเองต้องเตรียมพื้นที่ให้พร้อมดำเนินงานได้ทันที

๔.๒ การดำเนินงานในพื้นที่

๑) สภาพภูมิประเทศ งานก่อสร้างส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำหรือเชื่อมต่อกับแหล่งน้ำที่ยังมีการใช้งานอยู่ เมื่อมีน้ำไหลผ่านพื้นที่จุดก่อสร้างทำให้การปฏิบัติงานในพื้นที่ค่อนข้างลำบาก โดยเฉพาะกิจกรรมการเชื่อมต่อหลักและการติดตั้งอุปกรณ์ หรือกิจกรรมการตาดคอนกรีตคลองส่งน้ำ หน่วยงานปฏิบัติต้องเร่งรัดดำเนินการวางท่อหลักและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในช่วงที่ปริมาณน้ำยังน้อย และต้องจัดทำทางเบี่ยงน้ำหรือกั้นพื้นที่ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

๒) ศักยภาพพื้นที่โครงการ พื้นที่โครงการบางแห่งขาดแหล่งน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการ การจัดสรรน้ำยังไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานที่มียังไม่เต็มประสิทธิภาพ หน่วยงานกรมชลประทานในระดับพื้นที่ต้องมีการวางแผนในการบริหารจัดการน้ำ โดยการแจ้งปริมาณน้ำที่มีอยู่และแนวทางการจัดสรรน้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในพื้นที่ เพื่อลดปัญหาการขัดแย้งเรื่องน้ำในพื้นที่ช่วงฤดูแล้ง

ส่วนประเมินผลการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและทรัพยากรทางการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖